

UČIMO SE ISKATI ZAJEMLITEV – ŽE V ŠOLI?

Špela Pogačnik Nose
CPI

Na letošnji Študentski areni smo obiskovalce povprašali, ali morda poznajo življenjepisa Europass, standardiziran evropski obrazec za iskanje zaposlitve, in izvedeli smo, da ga približno tretjina pozna iz šolskih klopi. Kar precej učiteljev se torej ubada z vprašanjem, kako dijake in študente pripraviti na izstrel v orbito zaposlovanja. Na podlagi odzivov smo opredelili glavne (prepoznane) prednosti te oblike življenjepisa, pa tudi težave, s katerimi se uporabniki najpogosteje srečujejo.

Učitelji se priprave življenjepisa lotevajo pri različnih predmetih, od informacijsko-komunikacijske tehnologije, angleščine, nemščine do podjetništva, psihologije dela, evropskih integracij, ... Gre predvsem za seznanjanje z evropsko dogovorjeno obliko predstavitve, v ozadju pa je kljub temu tudi skrb, da se dijaki in študentje višjih letnikov začnejo zavedati, da se pred njimi odpira poglavje življenja, v katerem bodo skrb za petice in opravljene seminarske naloge zamenjala vprašanja: Kaj bi v življenju z znanjem, ki ga imam, sploh lahko počel? Ali znam in upam v osebni predstavitvi povedati, kaj v življenju zares želim početi?

Uporabniki Europass življenjepisa so s to obliko pretežno zadovoljni; precej več je uporabnikov, ki v njem vidijo dobre plati (88 % vprašanih), kot tistih, ki navajajo slabosti (50 %). Med prednostmi so najbolj prepoznane preglednost in dobra strukturiranost (42 %), enostavna uporaba in priročnost (32 %) ter standardizirana oblika oziroma prepoznavnost po Evropi (21 %). Uporabnike, ki so navajali slabosti, pa najbolj motita neosebna oblika in ne-kreativnost (20 %), povezana z omejujočimi rubrikami (14 %), ter zahtevnost in zamudno izpolnjevanje (12 %), zlasti rubrike za vpisovanje jezikovnih znanj.

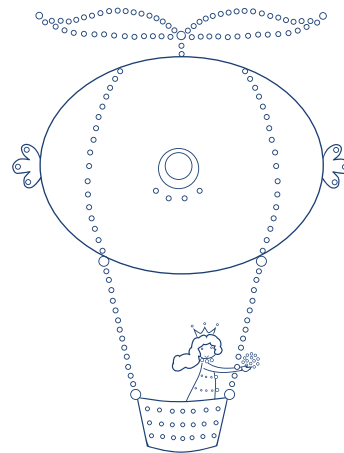
Precej dilem, ki jih odpira življenjepisa Europass, je torej povezanih z vprašanjem sistematičnega navajanja podatkov:

uporabniki kot prednost tega življenjepisa navajajo preglednost in strukturiranost, na drugi strani pa včasih to strukturo dojemajo kot omejujočo in ne vedo, kako naj vanjo vključijo svoja znanja in izkušnje (npr. neformalna znanja) in predstavijo svojo ustvarjalnost. Gotovo je, da je za umeščanje raznovrstnih in heterogenih znanj strukturirana oblika lahko prava vaja v slogu – uporabniki naj bi jih strnili v obliki kompetenčnega modela (*socialna, organizacijska, računalniška, tehnična, umetniška znanja in kompetence*), rubrika *Druga znanja in kompetence* pa ostaja odprto polje za vse, kar ni bilo mogoče kategorizirati prej. Med kompetencami lahko uporabnik navede vse, česar ni izpostavil v rubrikah, ki zadevajo formalno izobraževanje ter daljše oziroma pomembnejše delovne izkušnje; študentsko delo, prostovoljstvo, osebna zanimanja ipd. lahko odigrajo prav na tem mestu svojo bistveno vlogo. Celo kreativnost je mogoče umestiti v ta okvir – z navedbo izdelkov, katerih posnetke lahko v nadaljevanju priložimo.

Vprašanje, ki si ga uporabniki zastavljajo najpogosteje, pa je, kako naj se sploh lotijo rubrike, v kateri morajo navesti svoje kompetence. V tem smislu nam je lahko kot rdeča nit v pomoč definicija, ki jo je podala predavateljica ene pomembnejših zaposlitvenih agencij v Sloveniji: »Kompetenca je lastnost, podkrepljena z argumenti«. Argumenti v tem kontekstu so lahko dogodki, na-

loga, izkušnje, izdelki, skratka vse, kar lahko neko abstraktno lastnost utelesi v konkretne primere.

Za sodobnega evropskega, individualistično naravnane posameznika je v resnici morda težko pristati na to, da se v neki standardizirani obliki njegov življenjepisa na prvi pogled ne razlikuje od stotine drugih. Četudi niso v večini, seveda obstajajo tudi delodajalci, ki jim ta vrsta standardizacije ni blizu. Če oblika življenjepisa ni izrecno zahtevana, je končna odločitev prepuščena uporabniku. Dobro pa je, da se ves čas učimo, kako še bolje, jasneje in z jasnim ciljem predstaviti to, kar znamo, in to, kar smo. In to lahko še kako dobro vademmo z življenjepisom Europass.

Predstavi se v Evropi
www.europass.si